

Il-Hames Sena

ĠEOGRAFIJA (Generali)

HIN: Siegha u tliet kwarti

Isem: _____

Klassi: _____

It-tweġibiet għandhom jinkitbu fuq karta separata minbarra mistoqsija 13a.

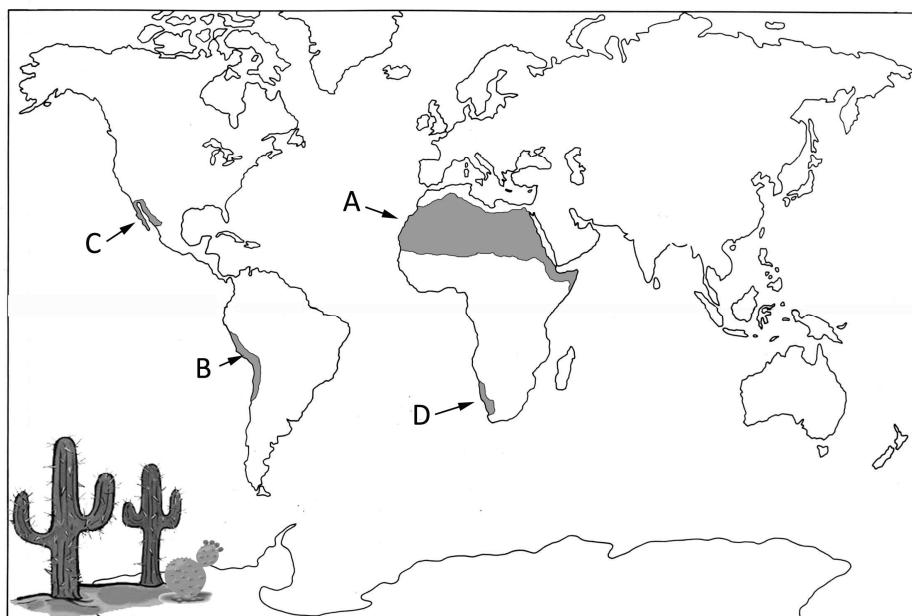
Din hija lista ta' kliem ġeografiku użat f'din il-karta tal-eżami u t-tifsira tiegħu bl-Ingliz.

Xagħri	Scrub vegetation
Riżors li jiġgedded	Renewable resource
Tišħin globali	Global warming
Klima Ekwatorjali	Equatorial Climate
Konservazzjoni tal-ħamrija	Soil Conservation
Telf ta' ħamrija	Soil Erosion

Sezzjoni A

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha f'din is-sezzjoni (minn 1 sa 9). It-tweġibiet għandhom ikunu qosra u preċiżi.

1. X'nifhmu bil-kelma ‘**klima**’? Semmi **żewġ** tipi ta’ klima li nsibu f’postijiet differenti tad-dinja. (4)
2. Semmi **erba**’ raġunijiet għaliex postijiet madwar id-dinja jaf ikollhom klima differenti. (4)
3. Semmi d-deżerti mmarkati bl-ittri **A**, **B**, **C** u **D** fuq il-mappa t’ħawn taħt. (4)

4. L-istampa t'hawn taħt turi tip ta' veġetazzjoni naturali li nsibu fil-Mediterran magħha xaghri. Spjega kif din it-tip ta' veġetazzjoni jirnexxilha tadatta għall-klima ta' dan il-pi.

5. Minn xiex hija magħmula l-ħamrija? Ghaliex dan ir-riżors huwa meqjus bħala wieħed li jiġgedded? (4)
6. Spjega żewġ tipi ta' attivitajiet ekonomici minn **Primarju, Sekondarju u Terzjarju**. Agħti eżempju ta' xogħol li jaqa' taħt is-setturi li semmejt mill-ekonomija Maltija. (4)
7. Spjega għaliex f'dawn l-aħħar 60 sena l-industrija tat-turiżmu madwar id-dinja kibret b'rata mgħaġġġla ħafna. (4)
8. Spjega għaliex it-temperatura globali tad-dinja qed toghla? (4)

9. Hares sewwa lejn il-mappa tal-Ewropa hawn taħt.

a. Agħti l-ismijiet tal-pajjiżi mmarkati bl-ittra A, B, C u D.

b. Agħti wkoll il-belt kapitali tal-pajjiżi mmarkati bl-ittra A, B, C u D. (4)

Sezzjoni B

Wiegeb 3 mistoqsijiet minn din is-sezzjoni (minn 10 sa 13). It-tweġibiet iridu jkunu deklinati. Kull mistoqsija għandha 20 marka.

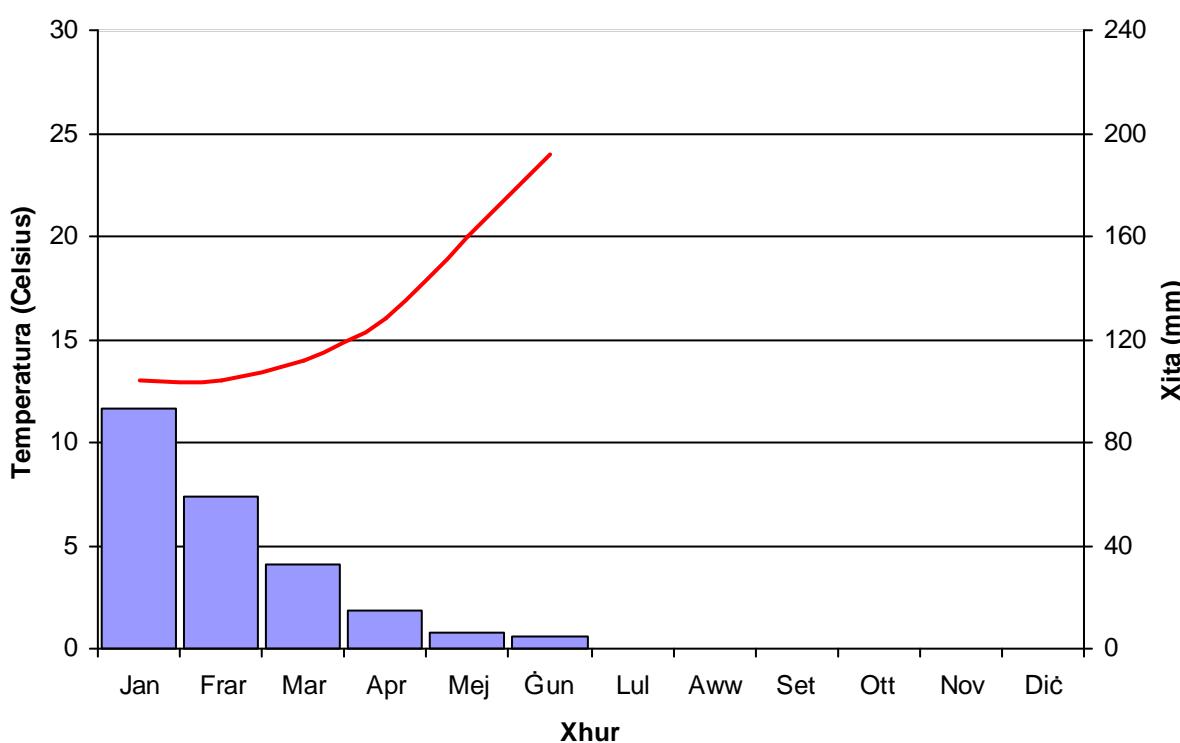
10. a. Spjega l-karatteristiċi ewlenin tal-**Klima Ekwatorjali**. (8)
- b. Semmi **żewġ** postijiet li għandhom Klima Ekwatorjali. (2)
- c. Semmi **tliet** differenzi bejn il-klima Ekwatorjali u dik ta' Deżerti shan. (6)
- d. Spjega d-dehra tal-vegetazzjoni f'żoni li għandhom Klima Ekwatorjali. (4)
11. Rapporti li dehru ffit ta' snin ilu juru biċ-ċar li l-bniedem huwa responsabbli għat-**tishin globali**.
- a. Spjega **żewġ** hwejjeg li juru biċ-ċar li t-temperatura globali digà qed tiżdied. (2)
- b. Semmi x'jista' jīgri jekk it-temperatura globali tkompli tishon. (8)
- c. Peress li t-tishin globali hija problema serja, ħafna gvernijiet qed jieħdu miżuri biex itaffu kemm jistgħu din il-problema. Issuġġerixxi x'miżuri jistgħu jieħdu l-gvernijiet biex inaqqsu l-impatt tat-tishin globali. (4)
- d. Kif tista' tadotta stil ta' ġajja responsabbli biex tnaqqas l-effetti tat-tishin globali? (6)
12. Hares sewwa lejn l-istampi t'hawn taħt.

- a. X'tissejjaħ l-attività li tidher fl-istampi ta' paġna 4? (6)
- b. Spjega kif din l-attività twassal għat-telf tal-ħamrija.
- c. Semmi u spjega **żewġ** prattiċi tal-biedja li jistgħu jwasslu biex tintilef il-ħamrija. (6)
- d. Spjega **tliet** miżuri ta' konservazzjoni li jtaffu l-problema ta' telf ta' ħamrija.. (9)

13. a. Uža l-istatistika mgħotija hawn taħt biex tkompli l-graff tal-klima. (6)

Xhur	Temperatura °C	Xita mm
Lulju	27	0
Awwissu	27	5
Settembru	24	20
Ottubru	22	45
Novembru	18	60
Dicembru	15	90

- b. Uža l-graff biex tispjega l-karatterističi ewlenin ta' din il-klima.
- c. Semmi **erba'** postijiet madwar id-dinja li għandhom din il-klima.
- d. Il-klima murija f'din il-graff tbat minn perjodu ta' nixfa.
X'nifmu meta ngħidu 'nixfa' u xi problemi jistgħu jinħolqu f'dan iż-żmien? (4)